

Opschrift

Vergadering van 11 mei 2022

Nummer: 2022_MV_00304

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Caroline Persyn: Tekort aan plaatsen in het Bijzonder Onderwijs

Raadslid(-leden):

Caroline Persyn - Vlaams Belang

Bevoegd: Elke Decruynaere

Omschrijving van de vraag**Toelichting:**

We lezen in een kranteninterview van 04/05/2022 het volgende: "Middelbare schoolkinderen uit het Gentse krijgen vandaag te horen of ze een plekje toegewezen kregen op de school van eerste keuze. Bij 94 procent is dat ook gelukt, 98 procent kreeg een plaats in een school uit de persoonlijke top drie. Blijft problematisch: het bijzonder onderwijs. Daar wacht 1 op 5 kinderen nog op een plek". Schepen Decruynaere zegt verder: "Ik kijk wel bezorgd naar de situatie van het buitengewoon onderwijs waar ouders en kinderen geen plaatsje konden krijgen. We zullen deze situatie van dichtbij opvolgen".

We vernemen verder dat dit probleem niet nieuw is en zich vorig jaar ook al stelde.

Vraag:

Vorig jaar stelde zich blijkbaar hetzelfde probleem (een tekort aan plaatsen in het Buitengewoon Onderwijs). Welke maatregelen heeft het stadsbestuur toen genomen? Welke maatregelen zal de schepen nemen nu er opnieuw een effectief tekort aan plaatsen dreigt in het Buitengewoon Onderwijs?

Antwoord

- Dank om duidelijk te tonen hoe belangrijk onderwijs op maat is. In de eerste plaats voor de leerlingen zelf, maar ook voor de ouders en de gezinnen waarop dit een enorme impact heeft.

- Dit is dermate gespecialiseerd onderwijs dat door de gebrekkige plaatsen mensen uit andere regio's zich ook bij onze scholen aanmelden.
- Dit toont nogmaals hoe urgent extra plaatsen in het bijzonder onderwijs zijn.
- Volgend schooljaar zal er nog steeds geen vervanging zijn van het M-decreet, maar die leerlingen en hun noden zijn er natuurlijk wel. Dit gespecialiseerd onderwijs is ongelofelijk belangrijk en de impact als deze er niet is zo groot.
- Buitengewoon onderwijs is ongelofelijk belangrijk. Internationaal schrijven we hierin een uniek verhaal. Er zijn weinig landen met een dergelijk gespecialiseerd onderwijs. Er is een groot aantal leerlingen en dit cijfer en de vraag naar deze specialisatie stijgt jaar na jaar. Het staat heel ver af van een inclusieve visie. Heel wat leerlingen zouden de keuze willen kunnen maken om naar het reguliere onderwijs te gaan. Een VN verdrag heeft ook bepaald dat een kind recht heeft op inclusief onderwijs.
- Inclusief onderwijs is een recht, Dit betekent dat het kind en zijn omgeving hierin de keuze moet kunnen maken. Ik vrees dat de heel grote aantallen die we nu weer zien en de aantrekkelijkheid van het buitengewoon onderwijs (voor de grote tekorten zorgen).
- Het afgelopen jaar heeft het lerarentekort en corona ervoor gezorgd dat de basiszorg, de zorg coördinator voor de klas stond. Kinderen die extra zorg nodig hebben op school en nog extra zorg nodig hebben door de corona-crisis. Onderzoek van UGent heeft aangetoond dat de lockdown een grotere impact heeft gehad op die gezinnen. Het zijn die kinderen die heel wat ondersteuning waar ze recht op hebben moesten missen.
- Ik vrees dat ook dit een impact heeft gehad, waarvan we ook nu de impact te zien te krijgen.
- Inclusief en gespecialiseerd onderwijs verdienen allebei hun plaats en hebben een meerwaarde, maar de voorwaarde voor inclusie is dat de scholen de middelen en de mensen heeft om die gespecialiseerde ondersteuning te kunnen bieden. Die randvoorwaarden waren er niet, tot zeer grote frustratie van het werkveld.
- Als ik kijk naar kortetermijnoplossingen, dan denk ik bijvoorbeeld aan het inschakelen van logopedisten, cognitieve psychologen en orthopedagogen in het gewoon onderwijs. Het inschakelen van dit soort profielen in elk onderwijsteam zou een enorme meerwaarde zijn om het acute tekort aan te pakken, maar zo ook de brede ondersteuning op scholen te versterken.
- Dit is een kerntaak voor de Vlaamse overheid. Mijn collega in Antwerpen financiert noodgedwongen zelf mensen om bij te springen. Wij hebben dit de afgelopen 2 jaar ook gedaan in Gent 3.5 miljoen euro bijgestoken in het onderwijs om het lerarentekort op te vangen. Dit is niet normaal dat lokale besturen dit weer aan het overnemen zijn wanneer in Brussel miljoenen euro's blijven liggen. Want voor al de leerkrachten die er niet zijn, zijn er beschikbare lonen. Dus dit budget is er of wordt weggespaard terwijl de scholen verdrinken. Dit budget moet ook niet van de lokale besturen komen. Dit moet structureel aangepakt worden. En men moet de budgetten gebruiken voor goed onderwijs voor elke leerling.
- In Gent zijn analyses gebeurt van de aanmeldingen en de opvolging hiervan en we kunnen melden dat de ouders die eerst geen plek vonden in het buitengewoon

onderwijs oplossingen gekomen zijn. In die zin zitten we lang niet in de situatie van Antwerpen, maar ik wil het ook liever voor zijn.

- De analyse vanuit Gent en Vlaanderen wijst op het feit dat het Gentse Buitengewoon secundair onderwijs geen algemeen capaciteitstekort is. Er is echter wel een probleem in OV4 type 9 1A & 1B. Positief nieuws is dat een nieuw project van het stedelijk secundair onderwijs uit de vorige legislatuur, het kwadrant opgericht is. Dit type onderwijs bestaat nog maar sinds 2014-2015.

Dus het is zinvol om de brede maatschappelijke evolutie, en de verschuiving van gewoon naar buitengewoon onderwijs goed te bekijken. Dit onderwijs is nog in volle uitbouw. In het Kwadrant voorzien we een stijging van 80 naar 160 leerlingen. Met de huidige capaciteit geraken we er, maar nipt.

- Dit is dermate gespecialiseerd onderwijs dat het belangrijk blijft om naar de groei op Vlaams vlak te kijken. De online aanmeldingen helpen ons om hierin een overzicht te krijgen. Het probleem is wel dat deze niet volledig zijn. We hebben de cijfers van Antwerpen, Gent en nog verder verspreid over Vlaanderen waar men online aanmeldt. We hebben echter niet de cijfers waar dit niet via een inschrijfplatform gebeurt.
- Bijzonder onderwijs is zodanig maatwerk en ingewikkeld dat men over regio's heen gaat kijken waardoor dit het behoorlijk complex maakt. Zeker wanneer online inschrijven nog niet overal gebeurt. Men moet in vraag stellen of het niet beter is om het aanmelden voor bijzonder onderwijs niet over heel Vlaanderen digitaal te maken. Zodat we ook die geografische bewegingen over regio's heen in kaart kunnen brengen. Zonder de individuele contacten en het maatwerk om de gepaste plek te vinden te verliezen. Dit is er op dit moment ook niet.
- Door de minister is aangekondigd dat er een extra budget van 25 miljoen euro is vrijgemaakt voor nieuwe schoolgebouwen in het buitengewoon onderwijs. De vraag die ik hierbij stel is waar die gaan komen. Op dit moment toont de capaciteitsmanager van Vlaanderen waar de noden zijn, maar het is nog niet duidelijk hoe het budget verdeeld zal worden. Voor buitengewoon secundair onderwijs blijkt er vooral in regio Eeklo een probleem te zijn. Het zou kunnen dat capaciteitsuitbreiding daar, het probleem in Gent ook kan oplossen.
- Het zorgt bij mij echter wel voor een groot onbehagen dat we geen garantie hebben dat regio Eeklo dit initiatief zal nemen.
- Ik maak mij zorgen of de Vlaamse Taskforce die hier rond werkt voldoende zicht heeft op al de bewegingen die gebeuren en of men voldoende sturend gaat kunnen optreden om er voor te zorgen dat de uitbreidingen daar komen waar de noden het grootst zijn en niet alleen daar waar men via online aanmelden een duidelijk beeld heeft.
- Morgen (12 mei) worden de resultaten bekendgemaakt van het online aanmelden, buitengewoon basisonderwijs in Gent. Het is de eerste keer dat we dit doen op vraag van de scholen zelf. In samenwerking met de LOP's van Gent, Lokeren, Zele, een school in Beveren en Sint-Niklaas is samengewerkt om deze inschrijvingen online te bundelen. Het is hier in het bijzondere basisonderwijs dan zien we dat dit wel een groter probleem is dan bij het bijzondere secundaire onderwijs. Opnieuw voor type 9, maar ook bij kleuters. Ook dit lijkt een Vlaamse trend te zijn. Dit lijkt ook iets te zeggen over de draagkracht van deze scholen.

Want waar hiervoor één onderwijs vorm was waar inclusie gebruikelijk was dan was dit in de kleuterklas.

- In deze groep is de vraag naar buitengewoon onderwijs enorm toegenomen en we zien dit ook in de cijfers.
  - Er is overleg geweest met het LOP en het Gentse bijzondere basisonderwijs en er zijn hierdoor 60 extra plaatsen gecreëerd. Dit is een goede zaak en ik wil de scholen daarvoor bedanken. Tegelijk zijn daarmee niet alle ouders geholpen;
  - We gaan morgen voor die overgebleven groep dus zeker weer opvolging en maatwerk moeten bieden, maar dit is een groep waar we dus wel aan de alarm bel moeten trekken. Want de impact voor elk van deze gezinnen is enorm groot.
-